

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní JUDr. Miroslavou Hrehorovou v právní věci žalobkyně: **H. V.**, bytem X., zastoupené: JUDr. Janem Luhanem, advokátem se sídlem Masarykova 1250, 289 22 Lysá nad Labem, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, pracoviště Střední Čechy, Sokolovská 855/225, 190 00 Praha 9, proti rozhodnutí žalované č.j. 42091/010-6313/9.11.2010/4423/JM/175 ze dne 29. 11. 2010,

t a k t o :

- I. Rozhodnutí č.j. 42091/010-6313/9.11.2010/4423/JM/175 ze dne 29. 11. 2010 se zrušuje a věc se vrací zpět žalované k dalšímu řízení.
- II. Žalovaná je povinna zaplatit žalobkyni náklady řízení ve výši 1.920,-Kč k rukám právního zástupce, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobkyně se podanou žalobou domáhá zrušení rozhodnutí č.j. 42091/010-6313/9.11.2010/4423/JM/175 ze dne 29. 11. 2010, kterým žalovaná zamítla odvolání a potvrdila rozhodnutí Okresní správy sociálního zabezpečení Praha – východ (dále jen OSSZ) č.j. 42009/110-6313-10.9.2010-12432/MB-2-SoND ze dne 15. 10. 2010. Tímto rozhodnutím OSSZ rozhodla, že žalobkyni nevznikl podle § 15 odst. 2 zákona č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o nemocenském pojištění“) nárok na výplatu peněžitě pomoci v mateřství v ochranné lhůtě.

Žalovaná v odůvodnění napadeného rozhodnutí poukázala na ustanovení § 34 odst. 1 písm. c) a ustanovení § 32 zákona o nemocenském pojištění, která upravují podmínky nároku a počátek podpůrcí doby u peněžitě pomoci v mateřství. S odkazem na ustanovení § 15 odst. 1 tohoto zákona konstatovala, že žalobkyni nevznikl nárok na peněžitou pomoc v mateřství, protože k převzetí dítěte na základě rozhodnutí správního orgánu nedošlo v ochranné lhůtě.

Žalobkyně nesouhlasí s napadeným rozhodnutím a považuje ho za nezákonné. Uvedla, že v době od 4. 1. 2010 do 30. 6. 2010 byla zaměstnaná v pracovním poměru a byla tedy účastna nemocenského pojištění (po dobu více než 270 kalendářních dnů v posledních dvou letech). Pracovní poměr ukončili dohodou ke dni 30. 6. 2010 s tím, že v době od 21. 6. 2010 do 30. 6. 2010 čerpala řádnou dovolenou. Rozhodnutím MěÚ Poděbrady, odbor sociálních věcí a zdravotnictví ze dne 8. 7. 2010, č.j. NRP-2/2010 byl manželům V. svěřen nezletilý L. D., nar. X do péče budoucích osvojitelů, a to s účinností od 21. 6. 2010. V době od 21. 6. 2010 do 8. 7. 2010 byl v jejich rodině v tzv. zkušební době, kdy se mělo zjistit, jak si na sebe vzájemně zvyknou. Žalobkyně tvrdí, že její osobní péče o nezletilého trvá nepřetržitě od 21. 6. 2010. Doplnila, že omylem v žádosti o přiznání peněžitě pomoci v mateřství, uvedla, že převzala nezletilého do péče 12. 7. 2010 s tím, že vycházela z potvrzení Dětského domova v Mladé Boleslavi ze dne 12. 7. 2010, kde je uvedeno, že do té doby pobíral přírůstek na dítě ze systému státní sociální podpory. Tomuto potvrzení nepřikládala žalobkyně žádný význam, ale následně doložila nové potvrzení, z něhož je zřejmé, že si nezletilého převzali již 21. 6. 2010 a také, že do té doby pobíral dětský domov přírůstek na dítě.

Podle žalobkyně správní orgány obou stupňů nesprávně posoudily právní otázku a dospěly k nezákonnému závěru, že jí nevznikl nárok na peněžitou pomoc v mateřství. Za klíčové označila výklad pojmu „převzetí dítěte do péče žadatelky“. Žalobkyně nesouhlasí s názorem správních orgánů, kteří vycházeli z toho, že k převzetí nezletilého došlo až nabytím právní moci rozhodnutí Městského úřadu Poděbrady, odbor sociálních věcí a zdravotnictví, tedy dnem 8. 7. 2010. Podle žalobkyně tento výklad nezohlednil prokazatelnou skutečnost, že nezletilý byl v jejich soustavě a celodenní péči již před tímto dnem, konkrétně od 21. 6. 2010. V této době byla žalobkyně ještě pojištěna, tudíž ochranná lhůta nezačala běžet. Za podstatnou a právně závaznou považuje okolnost, že přímo ve výroku rozhodnutí MěÚ Poděbrady o svěřeni dítěte do péče budoucích osvojitelů je stanoveno, že se tak děje s účinností od 21. 6. 2010. Tato skutečnost vyplývá rovněž z potvrzení dětského domova. Žalobkyně namítá, že správní orgány se těmito skutečnostmi se vůbec nezabývaly.

Žalobkyně v závěru žaloby doplnila, že si je vědoma skutečnosti, že právní režim tzv. zkušební doby není v právním řádu ve vztahu k nároku na peněžitou pomoc v mateřství dostačujícím způsobem řešen. Má však za to, že upření dávky, by bylo v hrubém rozporu s logikou a elementární spravedlností, neboť osobní a celodenní péče budoucích osvojitelů trvala po celou dobu.

Žalovaná ve vyjádření k žalobě nejprve popsala sled událostí, od podání žádosti o peněžitou pomoc v mateřství do vydání rozhodnutí. Trvá na svém závěru, že za den převzetí do péče se považuje den, kdy nabylo právní moci rozhodnutí příslušného orgánu, což bylo v tomto případě dne 8. 7. 2010. Žalovaná poukázala na ustanovení § 60 zákona č. 359/1999 Sb., v platném znění, podle něhož se postupuje podle správního řádu, pokud zákon nestanoví něco jiného. Dle § 73 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějšího podpisu (dále jen s.ř.) je v právní moci rozhodnutí, které bylo oznámeno a proti kterému nelze podat odvolání. Pravomocné rozhodnutí je závazné pro účastníky a pro všechny správní orgány. Žalovaná také poukázala na ustanovení § 74 odst. 1 a 3 s.ř., podle kterého je rozhodnutí vykonatelné nabytím právní moci nebo pozdějším dnem, který je v jeho výrokové části uveden. Rozhodnutí je předběžně vykonatelné, pokud odvolání nemá odkladný účinek. S odkazem na znění ustanovení § 64 odst. 3 zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů, dle kterého odvolání proti rozhodnutí nemá odkladný účinek, vyvodila, že právní účinky rozhodnutí MěÚ Poděbrady, nemohly nastat dříve, než dnem, kdy bylo účastníkům řízení rozhodnutí oznámeno. Podle názoru žalované na tuto skutečnost nemá vliv, že v rozhodnutí je den účinnosti svěřeni dítěte do péče budoucích osvojitelů uvedeno datum, předcházející tomuto okamžiku. Žalovaná připomíná, že peněžitou pomoc v mateřství nelze

vyplácet za dobu, kdy ještě nenastaly právní účinky rozhodnutí orgánu sociálně-právní ochrany dětí a o svěření dítěte do péče budoucích osvojitelů, neboť podle dotčených ustanovení pro nárok na peněžitou pomoc v mateřství musí být splněny podmínky obě dvě najednou. Tedy převzetí dítěte i vydání rozhodnutí příslušného orgánu.

Městský soud v Praze přezkoumal dle § 75 s.ř.s. napadené rozhodnutí a jemu předcházející řízení v mezích žalobkyní uplatněných žalobních bodů a vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. Po zhodnocení uvedených skutečností dospěl soud k závěru, že žaloba je důvodná.

V souzené věci není sporu o skutkovém stavu věci. Spornou zůstává otázka, zda nárok na peněžitou pomoc v mateřství vzniká až dnem nabytí právní moci rozhodnutí orgánu o sociálně-právní ochrany dětí o svěření dítěte do péče budoucího osvojitele, anebo je rozhodující faktické převzetí dítěte do péče budoucích osvojitelů.

Vznik nároku na peněžitou pomoc v mateřství upravuje zákon o nemocenském pojištění. Peněžitá pomoc v mateřství je upravena v § 32 až § 38 tohoto zákona. Podle § 32 citovaného zákona má nárok na peněžitou pomoc v mateřství pojištěnec, který převzal dítě do péče nahrazující péči rodičů na základě rozhodnutí příslušného orgánu [§ 32 odst. 1 písm. b) uvedeného zákona], a podmínkou nároku podle § 32 odst. 2 téhož zákona je účast pojištěnce na pojištění po zákonem stanovenou dobu.

Z tohoto ustanovení lze dovodit podmínky pro nárok na peněžitou pomoc v mateřství:

- 1) Převzetí dítěte do péče nahrazující péči rodičů na základě rozhodnutí příslušného orgánu (§ 38 zákona o nemocenském pojištění).
- 2) Účast pojištěnce na pojištění.

Není sporu o tom, že byla dodržena podmínka účasti na pojištění, což je prokázáno potvrzením od zaměstnavatelů žalobkyně. Poslední pracovní poměr skončil dohodou ke dni 31. 6. 2010. Tímto dnem zároveň zaniklo nemocenské pojištění. Peněžitá pomoc v mateřství náleží i v tzv. ochranné lhůtě, která činí dle § 15 odst. 2 věta třetí zákona o nemocenském pojištění 7 kalendářních dnů.

Jak strany předeslaly, Městský úřad v Poděbradech, odbor sociálních věcí a zdravotnictví, vydal dne 8. 7. 2010 rozhodnutí č.j. SVZ 27018/2010-Om 2058/2006, kterým výrokem I. rozhodl o svěření do péče budoucích osvojitelů manželům V., a to s účinností od 21. 6. 2010. Dnem vydáním nabylo rozhodnutí právní moci.

Z ustanovení § 32 odst. 1 písm. b) zákona o nemocenském pojištění vyplývá, že pro nárok na peněžitou pomoc v mateřství je rozhodující převzetí dítěte do péče nahrazující péči rodičů, které je potvrzeno rozhodnutím příslušného správního orgánu. Podle názoru soudu je rozhodujícím okamžikem faktické převzetí, nikoliv až nabytí právní moci rozhodnutí příslušného správního orgánu o svěření dítěte do péče nahrazující péči rodičů. Soud v této souvislosti poukazuje na ustanovení § 34 odst. 1 písm. b) zákona o nemocenském pojištění, podle něhož podpůrčí doba u peněžitě pomoci v mateřství začíná nástupem na peněžitou pomoc v mateřství, přičemž nástup na peněžitou pomoc v mateřství nastává rovněž převzetím dítěte pojištěncem do péče v případech uvedených v § 32 odst. 1 písm. b) až e). Podle názoru soudu je zřejmé, že zákonodárce spojil nárok a nástup na peněžitou pomoc v mateřství s převzetím dítěte, nikoliv s právní mocí rozhodnutí, kterým příslušný správní orgán potvrzuje, že k určitému dni k převzetí došlo.

Žalovaná ve vyjádření odkazuje na ustanovení § 73 a 74 správního řádu, který upravuje právní moc, vykonatelnost a jiné právní účinky rozhodnutí s tím, že účinky rozhodnutí MěÚ Poděbrady, nemohly nastat dříve, než dnem, kdy bylo účastníkům řízení rozhodnutí oznámeno. Soud zastává opačný názor a má za to, že žalovanou by měl při rozhodování o nároku na peněžitou pomoc v mateřství zavazovat výrok rozhodnutí orgánu sociálně-právní ochrany dětí o tom, kdy bylo dítě svěřeno do péče budoucích osvojitelů.

Soud se tedy neztotožnil s právním posouzením žalované, a proto rozhodnutí zrušil dle § 78 odst. 1 s.ř.s. pro nezákonnost.

Náklady řízení jsou odůvodněny ustanovením § 60 odst. 1 s.ř.s., podle něhož má nárok na náhradu nákladů řízení účastník, který měl ve věci úspěch. Jelikož žalobkyně měla ve věci úspěch, žalovaná je povinna uhradit náklady řízení žalobkyně, které spočívají v odměně za zastupování v řízení v částce 1.920,- Kč, která sestává z odměny za 2 úkony právní služby po 500,- Kč (§ 9 odst. 2 a § 11 odst. 1 písm. b), d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátní tarif, tj. převzetí a příprava, písemné podání soudu), a z náhrady hotových výdajů ve výši 300,- Kč ve smyslu § 13 odst. 3 téže vyhlášky. Právní zástupkyně prokázala, že je plátcem DPH, proto se částka zvyšuje o 320,- Kč, odpovídající této dani.

P o u č e n í:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 16. ledna 2012

JUDr. Miroslava Hrehorová v.r.
samosoudkyně

Za správnost vyhotovení:
Ivana Viterová